

Sygn. akt IV Ka 553/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSA Stanisław Tomasiak (spr.)

Sędziowie SO Tadeusz Węglarek

del. SR Agnieszka Szulc - Wroniszewska

Protokolant Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Opocznie del. do Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim A. J.

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2013 roku

sprawy **H. B.**

oskarżonego z art.178a§4 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 8 sierpnia 2013 roku sygn. akt II K 319/13

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 438 pkt 1 kpk, art. 624 § 1 kpk **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że** na podstawie art. 42 § 2 kk orzeka wobec oskarżonego H. B. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 5 (pięciu) lat;

w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zwalnia oskarżonego od zwrotu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt. IV Ka 553/13

UZASADNIENIE

H. B. został oskarżony o to, że w dniu 10 marca 2013 roku o godz. 21:40 w P., na ul. (...), woj. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez to, że znajdując się w stanie nietrzeźwości prowadzącym o godzinie 22:15 do stężenia 1,01 mg/l, o godzinie 22:19 prowadzącym do stężenia 1,05 mg/l alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu kierował samochodem osobowym V. (...) o nr rej. (...) wbrew orzeczonemu zakazowi sądowemu Sądu Rejonowego w Bełchatowie sygn. akt II K 183/09 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 4 lat, **tj. o czyn z art. 178a§4 kk.**

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem zaocznym z dnia 08 sierpnia 2013r. w sprawie II K 319/13:

1. uznał oskarżonego H. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 178a§4 kk wymierzył mu karę 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności,
2. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 90 (dziewięćdziesięciu) złotych tytułem zwrotu wydatków i kwotę 180 (stu osiemdziesięciu) złotych tytułem opłaty.

Powyższy wyrok zaskarżył Prokurator w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego H. B..

Apelacja wywiedziona z art. 438 pkt 1 i 4 kpk wyrokowi temu zarzuciła:

- obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 42 §2 kk poprzez nie zastosowanie tego przepisu i w konsekwencji brak orzeczenia wobec sprawcy czynu z art. 178a §4 kk H. B. zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego, podczas gdy wskazany przepis przewiduje obligatoryjne orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeśli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji był w stanie nietrzeźwości,

-rażącą niewspółmierność środka karnego, polegającą na niezastosowaniu wobec sprawcy czynu z art. 178a §4 kk świadczenia pieniężnego w kwocie 200 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej, podczas gdy okoliczności obciążające, jak uprzednia karalność za tożsame czyny, naruszenie dobra prawnego, jakim jest bezpieczeństwo w komunikacji, rozmiary grożącej szkody wynikającej z faktu, iż oskarżony poruszał się po drodze publicznej, popełnienie czynu z zamiarem bezpośrednim, stopień upojenia alkoholowego wyrażający się w stężeniu 1,01 mg/l oraz 1,05 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu w kolejnych badaniach, a poza tym nagminność tego rodzaju przestępstw w okręgu działania tutejszej prokuratury oraz na terenie całego kraju, sprawiają łącznie, iż nieodzowne jest orzeczenie świadczenia pieniężnego w wysokości 200 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, co skutkuje uznaniem, iż wyrok nie spełni w obecnym jego wymiarze dyrektyw prewencji indywidualnej i generalnej, określonych normami prawa karnego materialnego i nie ugruntuje społecznego odczucia, iż sprawców przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji spotyka jedynie adekwatna do stopnia zagrożenia kara uwzględniającą rodzaj i charakter naruszonego przestępstwem dobra prawnego, jakim jest między innymi życie i zdrowie innych uczestników ruchu.

W konkluzji wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środkach karnych poprzez wymierzenie skazanemu:

- ***10 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego,***
- ***świadczenia pieniężnego w kwocie 200 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,***

a w pozostałej części utrzymanie wyroku w mocy.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 października 2013 roku Prokurator popierał wniesioną skargę apelacyjną i wnioski w niej zawarte.

Oskarżony wnosił o nieuwzględnienie skargi apelacyjnej Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim. Oświadczył, iż ma stałą pracę, ma na utrzymaniu 1,5 roczne dziecko oraz opiekuje się chorymi rodzicami, chciałby, aby orzeczona kara była z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga apelacyjna Prokuratora jest zasadna w takim stopniu, że w wyniku jej wniesienia powstały podstawy do zmiany zaskarżonego wyroku w ten sposób, że na podstawie art. 42 §2 kk orzeczono

wobec oskarżonego H. B. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 5 lat.

Na wstępie rozważań prawnych zauważyć należy, że Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie dopuścił się obrazy przepisu prawa materialnego tj. art. 42§2 kk, co słusznie zauważył i podniósł skarżący. Otóż, Sąd I instancji dokonując trafnych ustaleń faktycznych w sprawie i prawidłowo przypisując oskarżonemu H. B. popełnienie przestępstwa z art. 178a §4 kk zobowiązany był na podstawie art. 42 §2 kk do orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Zgodnie bowiem z brzmieniem tego przepisu sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia określonego w art. 173, 174 lub 177. Oskarżony H. B. dopuścił się przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, prowadząc pojazd mechaniczny pod wpływem alkoholu, co w konsekwencji powinno doprowadzić Sąd a quo do orzeczenia wobec niego przedmiotowego środka karnego. W tym zakresie zarzut skarżącego okazał się oczywiście zasadny.

Nie można natomiast podzielić zapatrywania Prokuratora, jakoby w niniejszej sprawie wobec oskarżonego H. B. należało orzec zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres maksymalny tj. 10 lat. Oskarżony H. B. był poprzednio dwukrotnie karany za tożsame czyny tj. za przestępstwa z art. 178a §1 kk, a także dwukrotnie skazany za przestępstwa z art. 244 kk (vide karta karna k.10-11). Przestępstwa z art. 178a §4 kk oskarżony H. B. dopuścił się znajdując się w stanie nietrzeźwości prowadzącym do stężenia 1,01 mg/l i 1,05 mg/l alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu. Sąd Odwoławczy określając wysokość orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych miał przede wszystkim na uwadze wskazane powyżej okoliczności sprawy. Otóż, stwierdzona „niepoprawność” postępowania oskarżonego H. B. przejawiająca się w niewyciąganiu przez niego żadnych konsekwencji ze swojego wcześniejszego zachowania i stosowanych wobec niego środków karnych, a także kierowanie w dniu zdarzenia pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości przekraczającym ponad czterokrotnie próg ustalony przez kodeks karny, stanowiły okoliczności tej rangi, iż doprowadziły Sąd Odwoławczy do uznania, iż współmiernym do wagi czynu, jak i postawy oskarżonego będzie orzeczenie wobec niego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 5 lat. Wprawdzie nierespektowanie zasad bezpieczeństwa poprzez poruszanie się samochodem w stanie nietrzeźwości stwarza realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu i winno zostać właściwie napiętnowane w celu realnego wzmożenia bezpieczeństwa na drogach, niemniej jednak, należy zauważyć, iż zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 10 lat byłby nadmiernie surowy. Wydaje się, że środek karny zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na 10 lat winien być zarezerwowany dla sprawców, których stan nietrzeźwości jest nie tylko znaczny, ale którzy w takim stanie powodują wypadek komunikacyjny z ciężkimi obrażeniami u ofiar takich przestępstw.

Co do apelacji Prokuratora w zakresie rażącej niewspółmierności środka karnego należy stwierdzić, że Sąd Odwoławczy nie dostrzegł podstaw do dalszego obostrzenia sankcji karnej wobec oskarżonego H. B. poprzez orzeczenie wobec niego świadczenia pieniężnego w kwocie 200zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Podkreślenia bowiem wymaga, iż wskazywane w skardze apelacyjnej okoliczności m.in. uprzednia wielokrotna karalność oskarżonego za tożsame czyny, jak i potrzeba społecznego oddziaływania zastosowaną sankcją karną wobec niepoprawnych sprawców przestępstw drogowych uzasadniałaby raczej orzeczenie wobec H. B. środka karnego w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości aniżeli wymierzanie świadczenia pieniężnego. Wobec braku takiego wniosku, apelacja Prokuratora w tym zakresie nie podlegała uwzględnieniu.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, kara na poziomie orzeczonym przez Sąd I instancji, jak i wymierzony przez Sąd Odwoławczy środek karny zakazu prowadzenia pojazdów uwzględniają w sposób należyty okoliczności popełnienia przedmiotowego przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, a przede wszystkim są adekwatne do stopnia stanu nietrzeźwości oraz rangi naruszonych norm prawnych.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy utrzymał w pozostałej części wyrok w mocy, jako słuszny i odpowiadający prawu.

W oparciu o przepisy powołane w sentencji wyroku, Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego z wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym, gdyż przemawiały za tym względy słuszności. Należy bowiem zauważyć, iż wywiedziona apelacja skutkująca zmianą zaskarżonego wyroku podyktowana była w głównej mierze naruszeniem przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego, który to błąd Sąd Rejonowy dostrzegł również w uzasadnieniu wyroku. W tym stanie rzeczy Sąd Odwoławczy uznał, iż oskarżony nie powinien z tego powodu ponosić dalszych kosztów postępowania.